

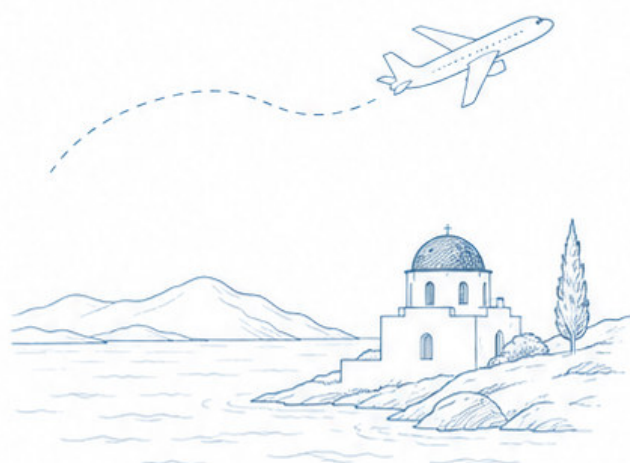
PODRĘCZNE ZWROTY DO CZYTANIA I DO PODRÓŻY

36 kluczowych greckich zwrotów —
od Nowego Testamentu i klasyków
po lotnisko, restaurację i nagłe sytuacje w Grecji.

Rozpoznaj. Zrozum. Powiedz.

AGORA — CZYTANIE

GAJ OLIWNY I EGEA — PODRÓŻ

Prawa autorskie

© 2026 Selahvia. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Niniejszy materiał został opracowany wyłącznie w celach edukacyjnych.

Greckie zwroty, objaśnienia i przykłady służą wspieraniu nauki greki starożytnej oraz nowożytnej. Materiał nie zastępuje pełnego kursu językowego, konsultacji filologicznej ani specjalistycznego przekładu.

Dołożono starań, aby greckie formy, znaczenia i zastosowania były przedstawione jasno i poprawnie.

Zabrania się kopiowania, odsprzedaży, publikowania lub rozpowszechniania projektu, opracowania dydaktycznego i treści objaśniających bez odpowiedniej zgody właściciela praw.

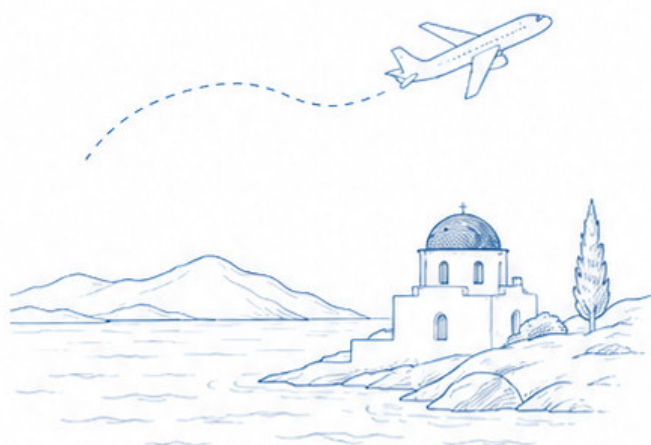
Spis treści

WPROWADZENIE — 03

AGORA

1. Formuły listowe i pozdrowienia — 04
2. Słowa i formuły Jezusa — 12
3. Greckie maksymy — 20

GAJ OLIWNY I EGEEA

4. Lotnisko i podróż — 28
5. Restauracja i jedzenie — 36
6. Nagłe wypadki i bezpieczeństwo — 43

36 zwrotów. 6 sytuacji. Dwie ścieżki korzystania z greki.

Jak korzystać z tego podręcznika

Nie musisz zapamiętywać wszystkich 36 zwrotów naraz.

Ten podręcznik ma być przede wszystkim narzędziem, do którego możesz szybko wrócić wtedy, gdy czytasz grecki tekst albo przygotowujesz się do prawdziwej rozmowy w Grecji.

W części **Agora** poznasz krótkie formuły, które warto rozpoznawać na pierwszy rzut oka. Zobaczysz ich znaczenie, funkcję i prosty kontekst użycia.

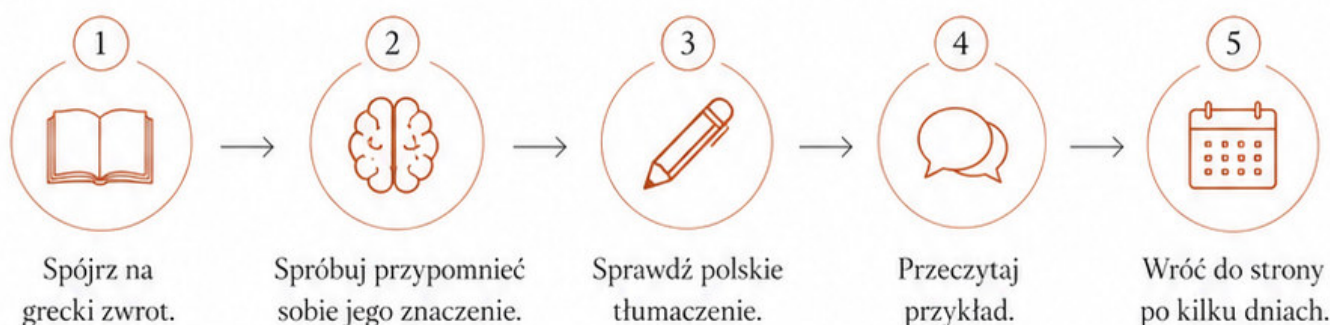
W części **Gaj Oliwny i Egea** znajdziesz zdania, które możesz naprawdę powiedzieć podczas podróży — na lotnisku, w restauracji albo wtedy, gdy potrzebujesz pomocy.

Najlepszy sposób pracy jest prosty:

1. Spójrz na grecki zwrot.
2. Spróbuj przypomnieć sobie jego znaczenie.
3. Sprawdź polskie tłumaczenie.
4. Przeczytaj przykład.
5. Wróć do strony po kilku dniach.

*Nie uczysz się
36 zdań. Budujesz
36 punktów
orientacyjnych.*

Nie chodzi o perfekcję. Chodzi o to, aby greka coraz rzadziej wyglądała obco.

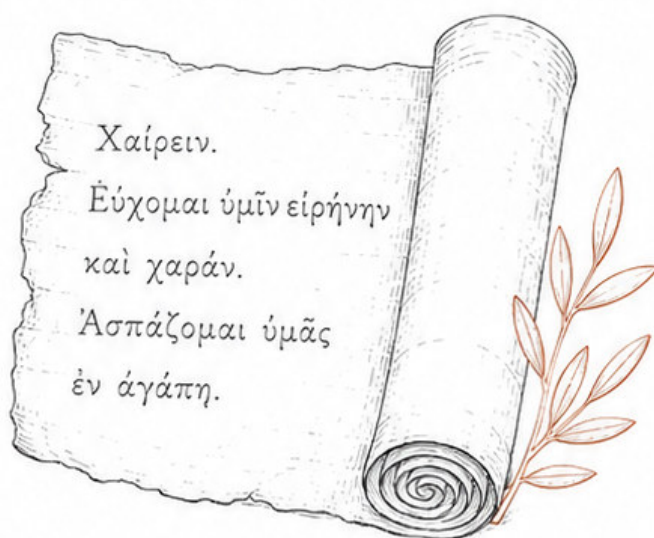

AGORA

FORMUŁY LISTOWE I POZDROWIENIA

Greckie listy mają swoje charakterystyczne początki, pozdrowienia i zakończenia. Gdy zaczniesz rozpoznawać je jako gotowe formuły, nie będziesz już tłumaczyć każdego słowa od zera.

6 zwrotów, które warto rozpoznawać natychmiast.

Χαίρειν

Pozdrowienia!

„Pozdrowienia!” / „Witaj!”

Gdy widzisz **χαίρειν** na początku listu, nie próbuj tłumaczyć go dosłownie słowo po słowie. W korespondencji jest to gotowa formuła powitalna.

Zapamiętaj:

Na początku listu → potraktuj **χαίρειν** jak pozdrowienie.

Przykład:

...τοῖς ἀδελφοῖς... **χαίρειν**.
...braciom... *pozdrowienia*.

Mini-słownik:

χαίρω — cieszyć się, radować się

Szybkie rozpoznanie:

...σοι **χαίρειν**.

...**χαίρειν** καὶ εἶναι καλά.

...ἵνα **χαίρειν** πάντοτε.

Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη

Łaska wam i pokój

„Łaska wam i pokój.”

χάρις

ὑμῖν

καί

εἰρήνη

χάρις → łaska

ὑμῖν → wam

καί → i

εἰρήνη → pokój

To przykład formuły, którą warto czytać jako całość.
Jeśli rozpoznajesz pierwsze słowo **χάρις**, często możesz przewidzieć dalszą część pozdrowienia.

Wskazówka do czytania:

Nie zatrzymuj się na każdym słowie.
Rozpoznaj cały blok.

Mini-zadanie:

Zakryj polskie tłumaczenie i spróbuj odtworzyć znaczenie całego zwrotu.

Ἀσπάζομαι ὑμᾶς / Ἀσπάσασθε

Pozdrawiam was / Pozdrówcie

Ἀσπάζομαι ὑμᾶς

Pozdrawiam was.

ἄσπαζ-

Ἀσπάσασθε...

Pozdrówcie...

Nie musisz znać całej odmiany czasownika, żeby rozpoznać jego funkcję.

Gdy widzisz rdzeń **ἄσπαζ-** w końcowej części listu,
bardzo często chodzi o pozdrawianie kogoś.

Sygnal dla czytelnika:

ἄσπαζ- → szukaj sensu: *pozdrawiać*

Przykład funkcjonalny:

Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς.
Pozdrówcie braci.

Uwaga:

Forma czasownika może się zmieniać,
ale rdzeń pomaga szybko rozpoznać znaczenie.

Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου

Dziękuję mojemu Bogu

„Dziękuję mojemu Bogu.”

MAPA ZNACZEŃ:

εὐχαριστῶ → dziękuję

τῷ θεῷ → Bogu

μου → mojemu

Słowo **εὐχαριστῶ** jest szczególnie użyteczne, ponieważ jego potomka usłyszysz również we współczesnej Grecji: **ευχαριστώ** — ‘dziękuję’.

MOST DELTA:

Starożytne εὐχαριστῶ → współczesne ευχαριστώ

Mini-zadanie:

Co oznacza **εὐχαριστῶ**, zanim spojrzysz na tłumaczenie?

Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν

Módlcie się za nas

„Módlcie się za nas.”

προσεύχεσθε

→ módlcie się

περὶ ἡμῶν

→ za nas / w naszej sprawie

W tekstach chrześcijańskich różne formy czasownika **προσεύχομαι** odnoszą się do modlitwy. Nie musisz od razu analizować każdej końcówki — najpierw naucz się rozpoznawać charakterystyczny rdzeń słowa.

Szybki skrót:

προσευχ- → modlitwa

Przykład zastosowania dydaktycznego:

Znajdź słowo **προσεύχεσθε** w krótkiej linii tekstu w mniej niż 3 sekundy.

Mini-zadanie:

Zakryj tłumaczenie. Czy potrafisz rozpoznać, czego dotyczy zdanie?

‘Η χάρις... μεθ’ ὑμῶν

Łaska... niech będzie z wami

„Łaska... niech będzie z wami.”

1. MAPA WYRAŻENIA

ἡ χάρις
→ łaska

μετά / μεθ’
→ z

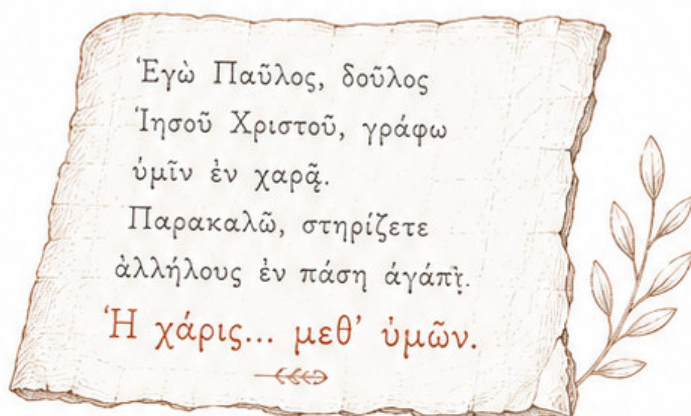
ὑμῶν
→ wami / was

W zakończeniach greckich listów często pojawia się życzenie, aby łaska była z adresatami. W zależności od tekstu formuła może być dłuższa, ale dwa elementy są szczególnie łatwe do zauważenia: **χάρις** i **μεθ’ ὑμῶν**.

Ważne:

Apostrof w **μεθ’** oznacza skróconą formę słowa przed wyrazem zaczynającym się od samogłoski. Nie zmienia podstawowego sensu wyrażenia.

Szybkie rozpoznanie:

χάρις + **μεθ’ ὑμῶν** → formuła błogosławieństwa lub zakończenia listu

3. PRZYKŁAD:

‘Η χάρις μεθ’ ὑμῶν.
Łaska niech będzie z wami.

4. MINI-ZADANIE:

Co sugeruje obecność słowa **χάρις** pod końcem listu?

5. ODPOWIEDŹ:

Najprawdopodobniej zbliża się formuła końcowa.

Szybka powtórka

Czy rozpoznajesz formuły listowe bez tłumaczenia słowo po słowie?

Ćwiczenie 1 — Połącz zwrot ze znaczeniem

A. Zwrot

1. Χαίρειν •
2. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη •
3. Ἀσπάσασθε •
4. Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου •
5. Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν •
6. Ἡ χάρις... μεθ' ὑμῶν •

B. Znaczenie

- A. Módlcie się za nas.
- B. Pozdrowienia!
- C. Dziękuję mojemu Bogu.
- D. Pozdrówcie...
- E. Łaska wam i pokój.
- F. Łaska... niech będzie z wami.

Ćwiczenie 2 — Gdzie jesteś w liście?

A

χαίρειν

Początek czy
koniec listu?

B

ἀσπάσασθε

Czy autor prawdopodobnie
kogoś pozdrawia?

C

ἡ χάρις... μεθ' ὑμῶν

Czy jesteśmy raczej blisko
początku, czy zakończenia?

Ćwiczenie 3 — Rozpoznaj rdzeń

Co przychodzi ci do głowy, gdy widzisz:

ἀσπαζ- → _____

προσευχ- → _____

εὐχαριστ- → _____

① 1-B, 2-E, 3-D,
4-C, 5-A, 6-F

② ἀσπαζ- → pozdrawiać

③ προσευχ- → modlitwa

④ εὐχαριστ- → dziękować

Jeśli rozpoznajesz funkcję całej formuły,
czytasz szybciej niż wtedy, gdy analizujesz każde słowo osobno.

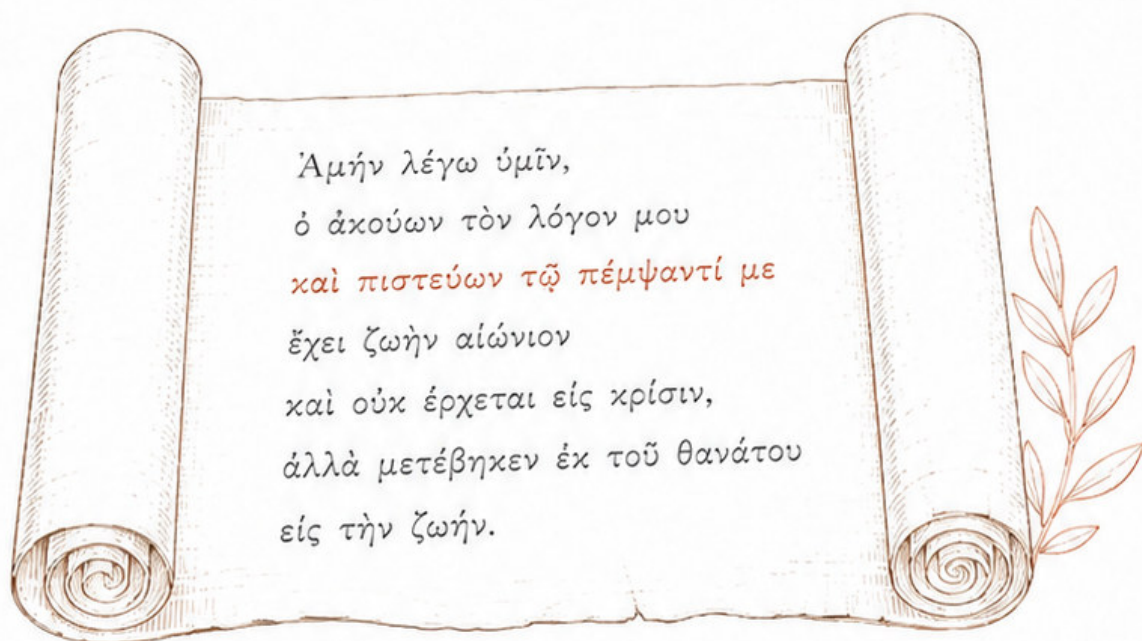
AGORA

SŁOWA I FORMUŁY JEZUSA

Niektóre zwroty powracają w Ewangeliach tak często, że warto nauczyć się rozpoznawać je jako gotowe jednostki. Dzięki temu łatwiej zauważysz momenty podkreślenia, wezwania, uspokojenia i bezpośredniego zwrotu do słuchacza.

6 formuł, które pomagają szybciej orientować się w tekście Ewangelii.

Najpierw rozpoznaj funkcję. Dopiero potem analizuj gramatykę.

Ἀμὴν λέγω ὑμῖν

Zaprawdę mówię wam

„Zaprawdę mówię wam.”

WAŻNA
WYPOWIEDŹ
ZA CHWILĘ

Gdy w Ewangelii widzisz **Ἀμὴν λέγω ὑμῖν**, możesz potraktować cały zwrot jak sygnał: ‘Zwróć uwagę na to, co zostanie powiedziane za chwilę.’

Wskazówka do czytania:

Słowo **λέγω** jest jednym z najważniejszych czasowników, jakie spotkasz w greckim tekście. Oznacza ‘mówię’ lub ‘powiadam’.

Mini-słownik:

λέγω	→	mówię
λέγει	→	mówi
εἶπεν	→	powiedział

Nie są to identyczne formy, ale wszystkie bardzo często wprowadzają mowę.

Ἀμὴν λέγω ὑμῖν... — *Zaprawdę mówię wam...*

Co robisz podczas czytania?

1. Rozpoznajesz formułę.
2. Nie zatrzymujesz się na niej długo.
3. Koncentrujesz uwagę na zdaniu, które następuje dalej.

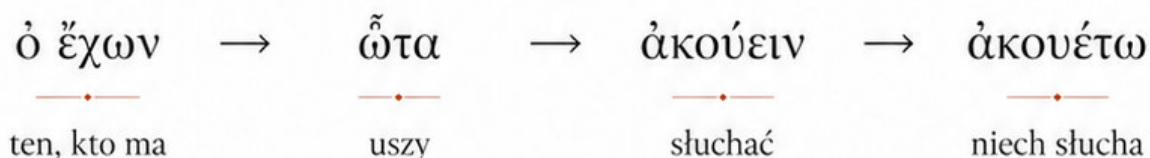
Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω

Kto ma uszy do słuchania, niech słucha

„Kto ma uszy do słuchania, niech słucha.”

Ten zwrot działa jak wezwanie:
nie wystarczy usłyszeć słowa — **trzeba uchwycić ich sens.**

MAPA ZWROTU

Ważny rdzeń:

ἀκου- → słuchać / słyszeć

Jeżeli rozpoznajesz rdzeń **ἀκου-**, łatwiej zauważysz różne formy tego samego czasownika.

PRZYKŁADY

ἀκούω	ἀκούειν	ἀκουέτω
słucham / słyszę	słuchać	niech słucha

Sygnal w tekście:

Ta formuła często pojawia się po wypowiedzi, która wymaga szczególnej uwagi.

ZADANIE

Zakreśl w zwrocie dwa słowa należące do rodziny **ἀκου-**.

Ἀκολουθεῖ μοι

Ρόйдζ za mną

„Ρόйдζ za mną.”

Idź za mną.

ἀκολουθεῖ →
idź za / podążaj

μοι →
za mną / mi

W polskim naturalnie oddajemy tę formułę jako ‘Ρόйдζ za mną’ albo ‘Idź za mną’. Ważniejsze od dosłownego przekładania każdego elementu jest rozpoznanie całego wezwania.

Rdzeń do zapamiętania:

ἀκολουθ- → iść za kimś / podążać

Ἀκολουθεῖ μοι. — Ρόйдζ za mną.

Szybkie skojarzenie:

ἀκολουθ- = follow

Mini-zadanie:

Spójrz na trzy formy.

Ile razy widzisz ten sam rdzeń?

ἀκολουθεῖ

ἀκολουθεῖ

ἀκολουθοῦσιν

Nie znasz jeszcze końcówek?
To nic. Jaki wspólny
rdzeń widzisz?

ἀκολουθ-

Μὴ φοβεῖσθε

Nie bójcie się

„Nie bójcie się.”

μή → nie

→

φοβεῖσθε → bójcie się

To krótka, łatwa do rozpoznania formuła. Gdy **μή** stoi przed formą czasownika w takim kontekście, bardzo często mamy do czynienia z zakazem lub wezwaniem, aby czegoś nie robić.

Rdzeń: φοβ- → strach / bać się

Przykłady rozpoznania:

φόβος → strach

φοβεῖσθε → boicie się / bójcie się

φοβοῦ → bój się

Nie komplikuj:

Na tym etapie nie musisz rozpoznawać całej gramatyki.

Wystarczy: **μή** + **φοβ-** → ‘nie bój się / nie bójcie się’.

Gdy w narracji pojawia się strach, a następnie widzisz **μή φοβεῖσθε**, możesz od razu przewidzieć funkcję wypowiedzi: **uspokojenie** lub **zachęta**.

Który element oznacza negację?

A. φοβ-

B. μή

C. -σθε

B. μή

Εἰρήνη ὑμῖν

Pokój wam

„Pokój wam.”

1. MAPA SŁÓW

εἰρήνη

pokój

ὑμῖν

wam

2. PAMIĘTASZ?

FORMUŁA Z LEKCJI 4

Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη

Łaska wam i pokój.

FORMUŁA Z DZIŚ

Εἰρήνη ὑμῖν

Pokój wam.

Słowo εἰρήνη już znasz. Teraz widzisz je w jeszcze krótszej formule.

3. DLACZEGO TO WAŻNE?

Dobra nauka nie polega wyłącznie na poznawaniu nowych słów.
Polega również na rozpoznawaniu znanych słów w nowych miejscach.

4. SZYBKA TECHNIKA:

Za każdym razem, gdy ponownie widzisz znane greckie słowo,
zaznacz je mentalnie: ‘To już znam.’

5. MINI-ZADANIE

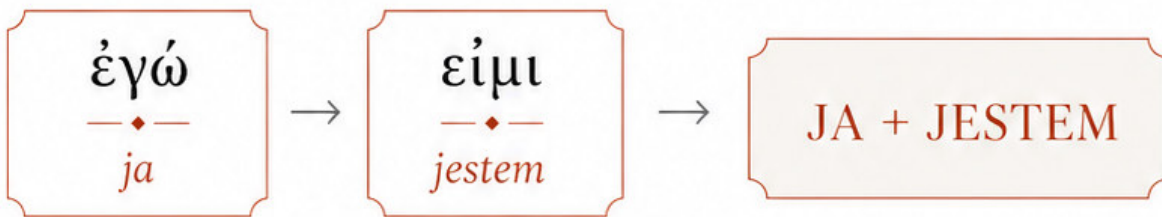
Bez patrzenia na poprzednią stronę odpowiedz: co oznacza ὑμῖν?

wam

Ἐγώ εἰμι

Ja jestem

„Ja jestem.”

To jedna z najbardziej podstawowych konstrukcji, jakie możesz spotkać w języku greckim. Jej wartość jest większa niż tylko jedna formuła — pomaga również rozpoznawać najważniejszy czasownik: ‘być’.

Ważna obserwacja:

W grece zaimek **Ἐγώ** nie zawsze musi być wypowiedziany. Sama forma **εἰμι** już oznacza ‘jestem’. Obecność **Ἐγώ** może więc dodatkowo podkreślać osobę mówiącą.

Czytaj jako blok:

Ἐγώ εἰμι... → *ja jestem...*

Przykład:

Ἐγώ εἰμι ὁ... — *Ja jestem...*

Nie próbuj kończyć tłumaczenia, zanim nie zobaczysz dalszego ciągu zdania.

Mini-słownik

εἰμι → jestem

ἐστίν → jest

ἐσμέν → jesteście

Szybkie rozpoznanie: **εἰμι** = *być* → jedna z najważniejszych rodzin form w całej grece.

Mini-zadanie

Które słowo samo w sobie oznacza ‘jestem’?

εἰμι

Szybka powtórka

6 formuł — ile rozpoznajesz od razu?

Ćwiczenie 1 — Co oznacza zwrot?

1. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν	A. Ja jestem.
2. Μὴ φοβεῖσθε	B. Pójdź za mną.
3. Εἰρήνη ὑμῖν	C. Nie bójcie się.
4. Ἀκολουθεῖ μοι	D. Zaprawdę mówię wam.
5. Ἐγώ εἰμι	E. Pokój wam.
6. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω	F. Kto ma uszy do słuchania, niech słucha.

Ćwiczenie 2 — Jaka jest funkcja?

Ἀμὴν λέγω ὑμῖν → wprowadza ważną wypowiedź

Μὴ φοβεῖσθε → _____

Ἀκολουθεῖ μοι → wezwanie do podążania

Ὁ ἔχων ὦτα... → _____

*uspokojenie / zachęta
wezwanie do uważnego słuchania*

Ćwiczenie 3 — Rozpoznaj słowo po rdzeniu

ἀκου- → _____

słuchać

φοβ- → _____

bać się / strach

ἀκολουθ- → _____

podążać / iść za kimś

λεγ- → _____

mówić

Ćwiczenie 4 — Test 3 sekund

Spójrz na każdy zwrot tylko przez trzy sekundy. Nie analizuj końcówek. Powiedz na głos jego ogólny sens.

1.

Ἀμὴν λέγω ὑμῖν

2.

Μὴ φοβεῖσθε

3.

Εἰρήνη ὑμῖν

4.

Ἀκολουθεῖ μοι

5.

Ἐγώ εἰμι

6.

Ὁ ἔχων ὦτα
ἀκούειν ἀκουέτω

Odpowiedzi do Ćwiczenia 1: 1-D, 2-C, 3-E, 4-B, 5-A, 6-F

*Jeśli rozpoznajesz te formuły bez tłumaczenia każdego słowa,
zaczynasz czytać grekę jako język — a nie jako zagadkę do rozszyfrowania.*

Teraz przejdziemy od formuł Ewangelii do krótkich maksym, które przetrwały wieki.

AGORA

GRECKIE MAKSYM

Grecka tradycja lubiła zamykać wielkie idee
w bardzo krótkich zdaniach.

Niektóre z tych maksym były cytowane,
parafrazowane i komentowane przez całe stulecia.

Tutaj nie chodzi o studiowanie całej filozofii greckiej.
Chodzi o rozpoznanie kilku zwrotów,
które otwierają drzwi do sposobu myślenia starożytnych.

6 krótkich maksym. 6 idei, które łatwo zapamiętać.

Γνῶθι σεαυτόν

Poznaj samego siebie

Γνῶθι σεαυτόν.

Poznaj samego siebie.

γνῶθι

→ poznaj

σεαυτόν

→ samego siebie

Ta maksyma jest tradycyjnie kojarzona z sanktuarium Apollina w Delfach. Jej siła bierze się z prostoty: zanim ocenisz świat, innych ludzi albo własne możliwości, spróbuj zrozumieć siebie.

Nie tylko tłumaczenie:

- świadomości własnych ograniczeń,
- rozpoznania swoich motywacji,
- unikania pychy,
- uczciwego spojrzenia na siebie.

Szybkie rozpoznanie: σεαυτόν → siebie / samego siebie

Co jest ważniejsze w tej maksymie?

- A. poznanie innych
- B. poznanie siebie
- C. zdobycie wiedzy książkowej

Odpowiedź:

B. poznanie siebie

Mądrość zaczyna się od świadomości siebie.

Μηδὲν ἄγαν

Nic ponad miarę

“Niczego w nadmiarze.”

To jedna z tych maksym, które są krótkie, ale bardzo pojemne.
Nie mówi, że należy unikać wszystkiego, co przyjemne lub intensywne.

Ostrzega raczej przed przekraczaniem granicy,
po której coś dobrego zaczyna działać przeciwko nam.

μηδὲν

→ nic

ἄγαν

→ zbyt / nadmiernie

Praktyczny sens:

Za mało może szkodzić. Za dużo również. Potrzebna jest miara.

NIEDOBÓR

MIARA

NADMIAR

Μηδὲν ἄγαν

Przykład we współczesnym życiu:

Praca jest dobra. Odpoczynek jest dobry.

Jeśli jedno całkowicie wypiera drugie, pojawia się brak równowagi.

Które polskie zdanie najlepiej oddaje sens maksymy?

A. „Im więcej, tym lepiej.”

B. „Wszystko albo nic.”

C. „Unikaj przesady.”

C. Unikaj przesady.

Χαλεπὰ τὰ καλὰ

To, co piękne, jest trudne

Greckie **καλὰ** może odnosić się nie tylko do piękna w sensie wyglądu, ale również do tego, co dobre, szlachetne albo wartościowe.

χαλεπά

trudne

τὰ καλὰ

rzeczy piękne /
dobre / szlachetne

Sens maksymy: _____

Nie wszystko, co wartościowe, przychodzi łatwo.

Ważne: _____

Maksyma nie mówi, że każda trudność jest dobra. Mówi raczej, że wysiłek nie musi być znakiem, że obraliśmy złą drogę.

Przykład w praktyce:

Nauka alfabetu greckiego może na początku wymagać wysiłku. Później jednak dzięki niej tekst, który wcześniej wyglądał jak zbiór znaków, zaczyna być czytelny.

Co w twojej nauce było trudne na początku, ale później okazało się wartościowe?

Μέτρον ἄριστον

UMIAR JEST NAJLEPSZY

μέτρον → miara / właściwy zakres

ἄριστον → najlepsze / najlepszy

Greckie μέτρον jest słowem niezwykle ważnym kulturowo. Oznacza miarę — granicę, proporcję i właściwą ilość.

Połączenie z poprzednią maksymą:

Na stronie 22 poznałeś:

Μηδὲν ἄγαν — Nic ponad miarę. Tutaj idea jest podobna, ale akcent pada na coś pozytywnego: właściwa miara sama w sobie jest wartością.

Przykład:

W nauce języka dwie godziny raz w miesiącu mogą być mniej skuteczne niż dziesięć minut regularnej pracy każdego dnia.

Nie zawsze potrzebujesz więcej. Czasem potrzebujesz właściwej ilości.

Za mało

niedobór, brak efektu

W sam raz

równowaga, najlepszy efekt

Za dużo

przesyt, marnotrawstwo

Jak przetłumaczysz μέτρον jednym polskim słowem?

..... miara

Ἀρχὴ ἡμισυ παντός

Początek jest połową całości

→
początek

→
połowa

→
całości / wszystkiego

Najtrudniejszym momentem wielu zadań nie jest środek ani koniec.
Jest nim **rozpoczęcie**.

Sens praktyczny:

Gdy już zaczniesz, przestajesz
mierzyć się wyłącznie z wyobrażeniem
o zadaniu. Zaczynasz pracować
z czymś konkretnym.

Przykład w nauce języka:

Pierwsza linijka greckiego tekstu
może wyglądać trudno.
Po rozpoznaniu dwóch lub trzech
znajomych słów tekst przestaje być
całkowicie obcy.

Wybierz jedno greckie zdanie z tego podręcznika
i przeczytaj je teraz na głos.

Nie perfekcyjnie. Po prostu zacznij.

Szybkie rozpoznanie: ἀρχ- → *początek / pierwszeństwo*

Ten rdzeń pojawia się również w wielu słowach złożonych.

Ὁ βίος βραχύς, ἡ δὲ τέχνη μακρή

Życie jest krótkie, sztuka długa

ὁ βίος	→	życie
βραχύς	→	krótkie
ἡ τέχνη	→	sztuka / kunszt / umiejętność
μακρή	→	długa

Ważne wyjaśnienie:

Polskie słowo 'sztuka' może tutaj wprowadzać w błąd. Greckie **τέχνη** oznacza również uporządkowaną umiejętność, rzemiosło, metodę albo dziedzinę wiedzy.

Sens maksymy:

Czas człowieka jest ograniczony, a opanowanie prawdziwej umiejętności wymaga czasu.

Przykład: Możesz poznać alfabet w jeden wieczór.
Swobodne czytanie greki wymaga jednak znacznie dłuższej praktyki.

MOST DELTA:

τέχνη → zobacz, jak greckie słowo może mieć szerszy sens niż jego najprostszy polski odpowiednik.

Które słowo oznacza tutaj 'życie'?

βίος

Szybka powtórka

Czy pamiętasz ideę ukrytą w każdym krótkim zdaniu?

1.

Γνῶθι
σεαυτόν

2.

Μηδὲν
ἄγαν

3.

Χαλεπὰ
τὰ καλὰ

4.

Μέτρον
ἄριστον

5.

Ἀρχὴ
ἡμῖς παντός

6.

Ὁ βίος βραχύς,
ἡ δὲ τέχνη μακρὴ

Ćwiczenie 1 — Połącz

1. Γνῶθι σεαυτόν
2. Μηδὲν ἄγαν
3. Χαλεπὰ τὰ καλὰ
4. Μέτρον ἄριστον
5. Ἀρχὴ ἡμῖς παντός
6. Ὁ βίος βραχύς,
ἡ δὲ τέχνη μακρὴ

- A. „Początek jest połową całości.”
- B. „Poznaj samego siebie.”
- C. „Umiar jest najlepszy.”
- D. „Życie jest krótkie, sztuka długa.”
- E. „Nic ponad miarę.”
- F. „To, co piękne, jest trudne.”

Ćwiczenie 2 — Jaka idea?

SAMOPOZNANIE → _____

UMIAR → _____

ROZPOCZĘCIE → _____

WYSIŁEK I WARTOŚĆ → _____

Ćwiczenie 3 — Dokończ

Γνῶθι... → _____

Μέτρον... → _____

Μηδὲν... → _____

Ἀρχὴ... → _____

Podpowiedzi (w razie potrzeby):

σεαυτόν ἄγαν

ἄριστον ἡμῖς παντός

Jedno pytanie na koniec

Która maksyma jest dziś najbardziej użyteczna dla ciebie?

Odpowiedzi do Ćwiczenia 1:

1-B, 2-E, 3-F, 4-C, 5-A, 6-D

Rozpoznawanie greckich zwrotów to nie tylko język.

To również dostęp do świata idei, które były przekazywane przez pokolenia.

A teraz zmieniamy kontekst. Z kamiennych inskrypcji i rękopisów przechodzimy do współczesnej Grecji.

GAJ OLIWNY I EGEA

LOTNISKO I PODRÓŻ

Tutaj greka przestaje być wyłącznie językiem tekstu.
Staje się narzędziem, którego możesz użyć
od pierwszych minut po przylocie do Grecji.

6 zdań, które pomagają przejść od samolotu do miejsca docelowego.

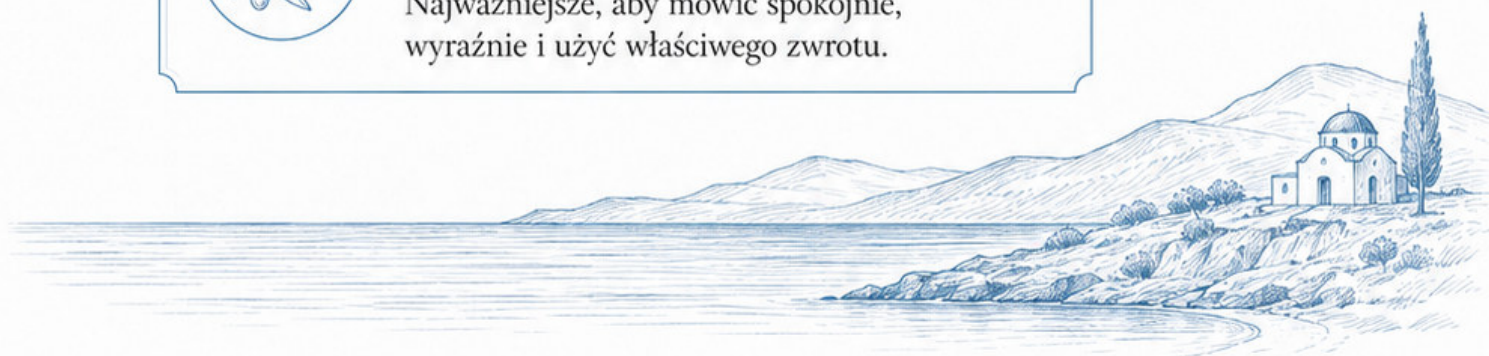
Nowa zasada:

1. Zwrot po grecku
2. Naturalne znaczenie po polsku
3. Przybliżoną wymowę dla Polaka
4. Sytuację użycia
5. Krótki przykład rozmowy

Ważne:

Nie musisz brzmieć jak rodowity Grek.
Najważniejsze, aby mówić spokojnie,
wyraźnie i użyć właściwego zwrotu.

Πού είναι η πύλη...;

Gdzie jest bramka...?

„Gdzie jest bramka...?”

Wymowa przybliżona dla Polaka:

Pu ine i pili...?

Wymowa jest podana orientacyjnie, aby ułatwić szybkie użycie zwrotu. Nie zastępuje nagrania native speakera.

Mapa zwrotu

Πού → gdzie

είναι → jest

η πύλη → bramka / wejście

Gotowy przykład

Πού είναι η πύλη δεκαπέντε;

Gdzie jest bramka numer 15?

Sytuacja:

Jesteś na lotnisku i nie możesz znaleźć właściwej bramki do wejścia na pokład.

Ty:

Συγγνώμη, πού είναι η πύλη δεκαπέντε;

Przepraszam, gdzie jest bramka 15?

Pracownik:

Εκεί, στα δεξιά.

Tam, po prawej.

Przydatne słowo

Συγγνώμη

Przepraszam.

Wskazówka praktyczna

Jeśli nie pamiętasz greckiej liczby, możesz powiedzieć całe pytanie po grecku, a numer bramki pokazać na karcie pokładowej.

TRYB AWARYJNY:

Πού είναι...; = Gdzie jest...?

Zapamiętaj sam początek. Możesz wykorzystać go później również poza lotniskiem.

Πού είναι η τουαλέτα;

Gdzie jest toaleta?

Πού είναι η έξοδος;

Gdzie jest wyjście?

Πού είναι ο έλεγχος διαβατηρίων;

Gdzie jest kontrola paszportowa?

Wymowa przybliżona
dla Polaka:

*Pu ine o elenchos
diawatirion?*

Wymowa jest podana orientacyjnie,
aby ułatwić szybkie użycie zwrotu.
Nie zastępuje nagrania
native speakera.

Mapa zwrotu

Πού → gdzie

είναι → jest

ο έλεγχος → kontrola

διαβατηρίων → paszportów

Połączenie z poprzednią stroną;

Znasz już początek:

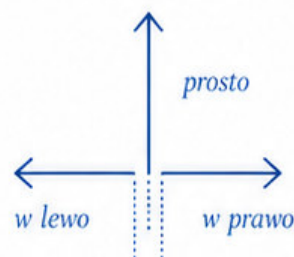
Πού είναι...? = Gdzie jest...?

Teraz zmieniasz tylko to,
czego szukasz.

Sytuacja:

Wysiadłeś z samolotu i nie wiesz,
w którą stronę należy iść
do kontroli dokumentów.

Ty:

Συγγνώμη, πού είναι ο έλεγχος διαβατηρίων;

Przepraszam, gdzie jest kontrola paszportowa?

Pracownik:

Ευθεία και μετά αριστερά.

Prosto, a potem w lewo.

Zwrot pomocniczy:

ευθεία → prosto

αριστερά → w lewo

δεξιά → w prawo

Wskazówka praktyczna:

Na lotnisku często wystarczy
wychwycić jeden kierunek:
ευθεία, αριστερά
albo δεξιά.

Mini-zadanie:

Jak zaczniesz pytanie 'Gdzie jest...?' po grecku?

Πού είναι...;

Έχω μόνο χειραποσκευή.

Mam tylko bagaż podręczny.

Wymowa przybliżona dla Polaka:

Echo mono chiraposkewi.

Wymowa jest podana orientacyjnie, aby ułatwić szybkie użycie zwrotu. Nie zastępuje nagrania native speaker'a.

Mapa zwrotu

έχω → mam

μόνο → tylko

χειραποσκευή → bagaż podręczny

Najważniejszy element:

Έχω... = Mam...

To bardzo praktyczna konstrukcja. Jeśli zapamiętasz έχω, możesz później podmieniać tylko rzeczownik.

Przykłady:

- Έχω εισιτήριο. *Mam bilet.*
- Έχω κράτηση. *Mam rezerwację.*
- Έχω μόνο χειραποσκευή. *Mam tylko bagaż podręczny.*

Sytuacja:

Pracownik pyta o bagaż rejestrowany albo wskazuje stanowisko nadawania walizek.

Pracownik:

Έχετε αποσκευή για παράδοση;
Czy ma pan/pani bagaż do nadania?

Ty:

Όχι, έχω μόνο χειραποσκευή.
Nie, mam tylko bagaż podręczny.

Zwrot pomocniczy:

Όχι → Nie

Wskazówka praktyczna:

Nie próbuj budować długiego zdania.
W większości sytuacji wystarczy:

Όχι, έχω μόνο χειράποσκευή.

Η πτήση έχει καθυστέρηση;

Czy lot jest opóźniony?

Wymowa przybliżona dla Polaka:

I ptisi exhi kathisterisi?

Wymowa jest podana orientacyjnie, aby ułatwić szybkie użycie zwrotu.

Nie zastępuje nagrania native speakera.

Mapa zwrotu

η πτήση → lot

έχει → ma

καθυστέρηση → opóźnienie

Jak rozumieć zdanie:

Dosłownie konstrukcja jest bliska:

“Czy lot ma opóźnienie?”

Po polsku naturalniej powiemy:

“Czy lot jest opóźniony?”

Sytuacja:

Na tablicy odlotów nie pojawia się bramka albo godzina odlotu już minęła.

DEPARTURES

TIME	FLIGHT	TO	STATUS
09:20	A3 201	ATHENS	ON TIME
11:05	LO 731	WARSAW	ON TIME
12:30	A3 305	PARIS	DELAYED / KATHISTERISI
14:10	FR 842	BERLIN	ON TIME

Ty:

Συγγνώμη, η πτήση έχει καθυστέρηση;

Przepraszam, czy lot jest opóźniony?

Pracownik:

Ναι, περίπου τριάντα λεπτά.

Tak, około trzydziestu minut.

Przydatne słowo

Ναι → Tak

περίπου → około

λεπτά → minuty

TRYB AWARYJNY:

Καθυστέρηση;

Opóźnienie?

Jedno dobrze dobrane słowo i pokazanie numeru lotu może wystarczyć, aby pracownik zrozumiał pytanie.

Mini-zadanie:

Które słowo oznacza ‘opóźnienie’?

..... καθυστέρηση

Πού παραλαμβάνω τις αποσκευές μου;

Gdzie odbiorę swój bagaż?

Wymowa przybliżona
dla Polaka:

*Pu paralambano
tis aposkewes mu?*

Wymowa jest podana orientacyjnie,
aby ułatwić szybkie użycie zwrotu.
Nie zastępuje nagrania
native speakera.

Mapa zwrotu

Πού → gdzie

παραλαμβάνω → odbieram

τις αποσκευές μου → mój bagaż /
moje bagaże

Gotowy przykład

Πού παραλαμβάνω
τις αποσκευές μου;

*Gdzie odbiorę
swój bagaż?*

Sytuacja:

Wyszedłeś z samolotu, ale
nie widzisz informacji o taśmie
bagażowej.

Ty:

Πού παραλαμβάνω τις αποσκευές μου;
Gdzie odbiorę swój bagaż?

Pracownik:

Στον ιμάντα έξι.
Przy taśmie numer sześć.

Zwrot pomocniczy:

ιμάντας αποσκευών

→ taśma bagażowa

Prostsza wersja awaryjna:

Πού είναι οι αποσκευές;
Gdzie jest bagaż?

Pełne zdanie brzmi naturalniej, ale prostsza
wersja może uratować sytuację, gdy jesteś
zestresowany albo nie pamiętasz dłuższego zwrotu.

Wskazówka praktyczna:

Na lotniskach zawsze warto połączyć pytanie
z kartą pokładową lub numerem lotu.

Θα ήθελα ένα ταξί για...

Poproszę taksówkę do...

lub: Chciałbym / Chciałabym taksówkę do...

Wymowa przybliżona
dla Polaka:

Tha ithela ena taksi ja...

Mapa zwrotu

θα ήθελα → chciałbym /
chciałabym

ένα ταξί → taksówkę

για... → do / na...

ZWROT KLUCZOWY:

Θα ήθελα...

Chciałbym / Chciałabym...

To jedna z najbardziej użytecznych konstrukcji w całym podręczniku. Pojawi się ponownie w restauracji.

Przykład:

Θα ήθελα ένα ταξί για το ξενοδοχείο.

Poproszę taksówkę do hotelu.

Sytuacja:

Jesteś na lotnisku, w hotelu albo przy postoju taksówek i chcesz wskazać miejsce docelowe.

Ty:

Θα ήθελα ένα ταξί για το κέντρο, παρακαλώ.

Poproszę taksówkę do centrum.

Pomocny zwrot:

παρακαλώ

→

proszę

Obsługa:

Βεβαίως.

Oczywiście.

Wskazówka praktyczna:

Jeśli nazwa hotelu jest trudna do wymówienia, powiedz:

Θα ήθελα ένα ταξί για...

a potem pokaż adres w telefonie.

MOST PRAKTYCZNY:

Θα ήθελα...

= struktura, którą warto rozpoznawać jako:

chcę poprosić o coś uprzejmie.

Szybka powtórka

Czy potrafisz przejść od samolotu do hotelu po grecku?

Scenariusz: właśnie wylądowałeś w Grecji

Ćwiczenie — Dokończ bez patrzenia

1. Πού jest po grecku:	Πού
2. Mam po grecku: _____	έχω
3. Chciałbym / chciałabym: _____	θα ήθελα
4. Opóźnienie: _____	καθυστέρηση

Najważniejsze 3 konstrukcje

	Πού είναι...?
Gdzie jest...?
	Έχω...
Mam...
	Θα ήθελα...
Chciałbym / Chciałabym...

Jeśli zapamiętasz tylko te trzy konstrukcje, możesz zbudować dziesiątki prostych komunikatów.

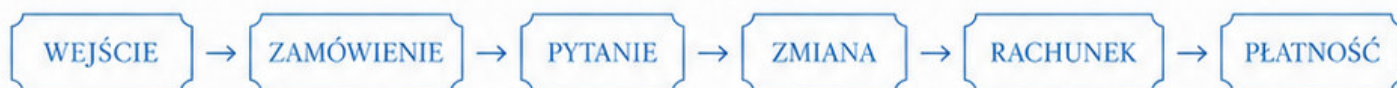
Nie musisz mówić dużo. Musisz wiedzieć, co powiedzieć w odpowiednim momencie.

GAJ OLIWNY I EGEA

RESTAURACJA I JEDZENIE

W restauracji nie potrzebujesz setek słów.
Potrzebujesz kilku zdań, które prowadzą cię
od wejścia aż do rachunku.

6 zwrotów do realnego użycia przy stole.

W tym module szczególnie często wraca konstrukcja:

Θα ήθελα... = *Chciałbym / Chciałabym...*

Jeśli poznałeś ją na stronie 34, już masz przewagę.

Ένα τραπέζι για δύο, παρακαλώ.

Stolik dla dwóch osób, proszę.

Wymowa przybliżona
dla Polaka:

*Ena trapezi ja dio,
parakalo.*

Wymowa jest podana orientacyjnie,
aby ułatwić szybkie użycie zwrotu.
Nie zastępuje nagrania
native speakera.

Mapa zwrotu

ένα τραπέζι → stolik

για δύο → dla dwóch

παρακαλώ → proszę

Gotowy przykład

Ένα τραπέζι
για δύο, παρακαλώ.

*Stolik dla dwóch osób,
proszę.*

Sytuacja:

Wchodzisz do restauracji
i obsługa pyta, ilu jest gości.

Obsługa:

Για πόσα άτομα;
Dla ilu osób?

Ty:

Ένα τραπέζι για δύο, παρακαλώ.
Stolik dla dwóch osób, proszę.

Jak zmienić liczbę:

για ένα → dla jednej osoby
για δύο → dla dwóch
για τρία → dla trzech
για τέσσερα → dla czterech

Wskazówka praktyczna:

Jeśli nie pamiętasz liczby
po grecku, pokaż liczbę
palcami i powiedz:
Ένα τραπέζι, παρακαλώ.

Zwrot do zapamiętania:

παρακαλώ
proszę

To jedno z tych słów, które
przydadzą ci się praktycznie
wszędzie.

1

2

3

4

Θα ήθελα να παραγγείλω.

Chciałbym / Chciałabym zamówić.

Wymowa przybliżona
dla Polaka:

Tha ithela na parangilo.

Μαπα zwrotu

θα ήθελα → chciałbym /
chciałabym

να παραγγείλω → zamówić

Pamiętasz ze strony 34?

Θα ήθελα...

Chciałbym / Chciałabym...

Teraz ta sama konstrukcja
pracuje dla ciebie
w restauracji.

Sytuacja:

Kelner podchodzi do stolika albo chcesz
zwrócić jego uwagę i powiedzieć,
że jesteś gotowy do zamówienia.

Ty:

Συγγνώμη, θα ήθελα να παραγγείλω.

Przepraszam, chciałbym/chciałabym zamówić.

Kelner:

Βεβαίως. Τι θα θέλατε;

Oczywiście. Co chciałby pan / chciałyby pani?

Prostszy wariant:

Jeśli już wskazujesz potrawę w menu,
możesz powiedzieć:

Θα ήθελα αυτό, παρακαλώ.

Poproszę to.

SŁOWO RATUNKOWE:

αυτό
to

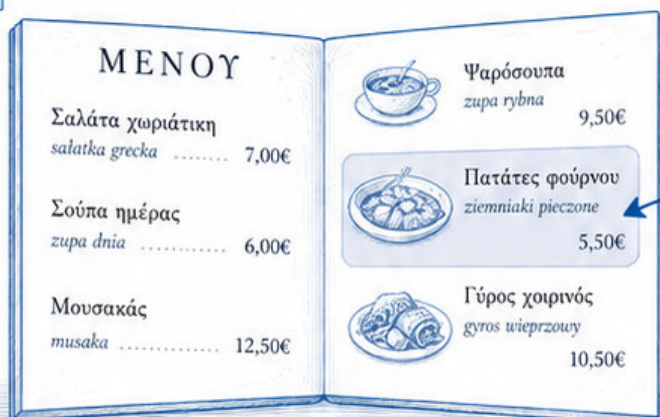
To niezwykle
praktyczne, gdy
nazwa potrawy jest
trudna do
przeczytania.

Mini-zadanie:

Jak powiesz: 'Poproszę to' ?

Θα ήθελα αυτό, παρακαλώ.

Τι προτείνετε;

Co pan/pani poleca?

Wymowa przybliżona
dla Polaka:

Ti protinete?

Wymowa jest podana orientacyjnie,
aby ułatwić szybkie użycie zwrotu.
Nie zastępuje nagrania
native speakera.

Mapa zwrotu

τι → co

προτείνετε → poleca pan/pani /
polecacie

Sytuacja:

Menu jest długie, nie znasz potraw
albo po prostu chcesz spróbować
czegoś charakterystycznego dla miejsca.

Ty:

Τι προτείνετε;
Co pan/pani poleca?

Kelner:

Το ψάρι είναι πολύ καλό σήμερα.
Ryba jest dziś bardzo dobra.

Przydatne słowa

πολύ καλό → bardzo dobre

σήμερα → dzisiaj

Chcesz być bardziej konkretny?

Τι προτείνετε από τα τοπικά πιάτα;
Co pan/pani poleca z lokalnych dań?

Wskazówka praktyczna:

Nie musisz rozumieć całej odpowiedzi. Jeśli kelner wskaże pozycję w menu,
możesz odpowiedzieć: *Ναι, αυτό, παρακαλώ. — Tak, to proszę.*

Mini-zadanie

Κtóre słowo oznacza 'co'?

τι

TRYB MINIMALNY:

Τι προτείνετε;
krótkie, naturalne i w zupełności
wystarczające pytanie

Χωρίς..., παρακαλώ.

Bez..., proszę.

Wymowa przybliżona
dla Polaka:

Choris..., parakalo.

Wymowa jest podana orientacyjnie,
aby ułatwić szybkie użycie zwrotu.

Nie zastępuje nagrania
native speaker'a.

Mapa zwrotu

χωρίς → bez

παρακαλώ → proszę

Sytuacja:

Chcesz zamówić potrawę,
ale bez określonego
składnika.

Gotowe przykłady:

Χωρίς κρεμμύδι, παρακαλώ. — *Bez cebuli, proszę.*

Χωρίς τυρί, παρακαλώ. — *Bez sera, proszę.*

Χωρίς ζάχαρη, παρακαλώ. — *Bez cukru, proszę.*

Χωρίς πάγο, παρακαλώ. — *Bez lodu, proszę.*

Najważniejszy schemat:

Χωρίς + składnik + παρακαλώ

Nie musisz budować pełnego zdania.

W restauracji taka krótka konstrukcja jest jasna i praktyczna.

Ty:

Χωρίς κρεμμύδι, παρακαλώ.
Bez cebuli, proszę.

Kelner:

Βεβαίως.
Oczywiście.

Ważne rozróżnienie:

Jeśli chodzi o alergię, samo χωρίς... może być niewystarczające. W sytuacji zdrowotnej należy wyraźnie powiedzieć, że chodzi o alergię.

Mini-zadanie:

Jak powiesz 'Bez cukru, proszę'?

Χωρίς ζάχαρη, παρακαλώ.

Έχω αλλεργία σε... — *Mam alergię na...*

To zdanie warto pokazać pracownikowi restauracji również na ekranie telefonu, jeśli istnieje ryzyko poważnej reakcji alergicznej.

Θα ήθελα τον λογαριασμό, παρακαλώ.

Poproszę rachunek.

Wymowa przybliżona dla Polaka:

Tha ithela ton logariasmo, parakalo.

Mapa zwrotu

θα ήθελα → chciałbym / chciałabym

τον λογαριασμό → rachunek

παρακαλώ → proszę

Sytuacja:

Skończyłeś posiłek i chcesz poprosić obsługę o rachunek.

Ty:

Συγγνώμη, θα ήθελα τον λογαριασμό, παρακαλώ.
Przepraszam, poproszę rachunek.

Kelner:

Βεβαίως.
Oczywiście.

Wersja krótsza:

Τον λογαριασμό,
παρακαλώ.

Rachunek, proszę.

Pełna wersja jest uprzejma i dobrze utrwala konstrukcję θα ήθελα. Krótsza jest bardzo użyteczna wtedy, gdy chcesz powiedzieć tylko to, co najważniejsze.

Powtórka konstrukcji:

Θα ήθελα ένα ταξί... — *Chciałbym / chciałabym taksówkę...*

Θα ήθελα να παραγγείλω. — *Chciałbym / chciałabym zamówić.*

Θα ήθελα τον λογαριασμό. — *Poproszę rachunek.*

Jedna konstrukcja. Trzy różne sytuacje.

Mini-zadanie:

Która część zdania oznacza 'rachunek'?

τον λογαριασμό

Μπορώ να πληρώσω με κάρτα;

Czy mogę zapłacić kartą?

Wymowa przybliżona
dla Polaka:

Boro na pliroso me karta?

Μαπα zwrotu

μπορώ	→	mogę
να πληρώσω	→	zapłacić
με κάρτα	→	kartą

NOWA KONSTRUKCJA:

Μπορώ να...;
Czy mogę...?

To kolejny bardzo użyteczny schemat, który możesz wykorzystać również poza restauracją.

Sytuacja:

Otrzymałeś rachunek i chcesz upewnić się, że możesz zapłacić kartą.

Ty:

Μπορώ να πληρώσω με κάρτα;
Czy mogę zapłacić kartą?

Kelner:

Ναι, βεβαίως.
Tak, oczywiście.

Μόνο μετρητά.
— *Tylko gotówka.*

Dwa słowa, które warto rozpoznać:

κάρτα	→	karta
μετρητά	→	gotówka

TRYB AWARYJNY:

Κάρτα?
Kartą?

Nie jest to pełne zdanie, ale w prostym kontekście płatności będzie zrozumiałe.

Mini-powtórka: restauracja w 30 sekund

Ένα τραπέζι για δύο, παρακαλώ. → *Stolik dla dwóch osób, proszę.*

Θα ήθελα να παραγγείλω. → *Chciałbym / chciałabym zamówić.*

Τι προτείνετε; → *Co pan/pani poleca?*

Χωρίς..., παρακαλώ. → *Bez..., proszę.*

Θα ήθελα τον λογαριασμό, παρακαλώ. → *Poproszę rachunek.*

Μπορώ να πληρώσω με κάρτα; → *Czy mogę zapłacić kartą?*

— *Od wejścia do płatności — masz już komplet podstawowych zwrotów.* —

GAJ OLIWNY I EGEA

NAGŁE WYPADKI I BEZPIECZEŃSTWO

W nagłej sytuacji nie potrzebujesz
doskonałej gramatyki.
Potrzebujesz krótkich słów,
które natychmiast komunikują problem.

6 zwrotów, które warto mieć zawsze pod ręką.

Zasada tego modułu

- ① 1. Powiedz najważniejsze słowo.
- ② 2. Wskaż osobę, miejsce lub dokument.
- ③ 3. Powtórz spokojnie, jeśli trzeba.
- ④ 4. Pokaż zapisany zwrot na ekranie.

Ważne:

W sytuacji zagrożenia najważniejsze jest szybkie wezwanie
odpowiednich służb. Grecki zwrot ma pomóc w komunikacji —
nie powinien opóźniać działania.

Europejski numer alarmowy: **112**

Numer 112 działa jako wspólny numer alarmowy
w Unii Europejskiej, również w Grecji.

112

Βοήθεια!

Pomocy!

Wymowa przybliżona dla Polaka:

Woithia!

Sytuacja:

Użyj tego słowa, gdy potrzebujesz natychmiast zwrócić uwagę innych osób i poprosić o pomoc.

Najważniejsze:

To jedno słowo może być wystarczające, aby inni zrozumieli, że dzieje się coś poważnego.

Możesz dodać:

Βοήθεια, παρακαλώ! — *Pomocy, proszę!*

Χρειάζομαι βοήθεια. — *Potrzebuję pomocy.*

PILNE

ΒΟΗΘΕΙΑ!

Zapamiętaj wygląd tego słowa, nawet jeśli nie pamiętasz idealnej wymowy.

Szybkie skojarzenie: βοήθεια → *pomoc*

Mini-zadanie:

Które greckie słowo powinno przyjść ci do głowy jako pierwsze w nagłej sytuacji?

Βοήθεια!

Καλέστε ασθενοφόρο, παρακαλώ.

Proszę wezwać karetkę.

Wymowa przybliżona
dla Polaka:

*Kaleste asthenoforo,
parakalo.*

Mapa zwrotu

καλέστε → proszę zadzwonić /
wezwać

ασθενοφόρο → karetką

παρακαλώ → proszę

Sytuacja:

Ktoś jest poważnie ranny,
źle się czuje albo potrzebna
jest pilna pomoc medyczna.

SŁOWO KLUCZOWE:

ασθενοφόρο
karetką

Jeśli nie pamiętasz całego zdania,
najważniejsze jest słowo **ασθενοφόρο**
oraz numer alarmowy.

TRYB AWARYJNY:

Ασθενοφόρο!
Karetką!

112

Wspólny europejski
numer alarmowy.

Ty:

Βοήθεια! Καλέστε ασθενοφόρο, παρακαλώ.
Pomocy! Proszę wezwać karetkę.

Druga osoba:

Ναι, αμέσως.
Tak, natychmiast.

POMOCNE SŁOWO:

αμέσως
natychmiast
→ natychmiast

WSKAZÓWKA
PRAKTYCZNA:

W nagłym przypadku nie poświęcaj czasu na
przypominanie sobie idealnego zdania. Powiedz
słowo kluczowe, wskaż osobę potrzebującą
pomocy i działaj.

Χρειάζομαι γιατρό.

Potrzebuję lekarza.

Wymowa przybliżona
dla Polaka:

Chriazome jatro.

Mapa zwrotu

χρειάζομαι → potrzebuję

γιατρό → lekarza

NOWA KONSTRUKCJA:

Χρειάζομαι...

Potrzebuję...

To bardzo praktyczny schemat,
ponieważ pozwala powiedzieć
bezpośrednio, czego potrzebujesz.

Przykłady:

Χρειάζομαι γιατρό. — *Potrzebuję lekarza.*

Χρειάζομαι βοήθεια. — *Potrzebuję pomocy.*

Χρειάζομαι φαρμακείο. — *Potrzebuję apteki.*

Sytuacja:

Ήλες się czujesz i potrzebujesz konsultacji medycznej,
ale sytuacja nie wymaga natychmiastowego wezwania karetki.

Ty:

Συγγνώμη, χρειάζομαι γιατρό.

Przepraszam, potrzebuję lekarza.

Recepcja:

Θα σας βοηθήσω.

Pomogę panu/pani.

SŁOWNICTWO:

γιατρός → *lekarz*

βοήθεια → *pomoc*

γιατρός

lekarz

βοήθεια

pomoc

TRYB MINIMALNY:

Γιατρό, παρακαλώ.

Lekarza, proszę.

Mini-zadanie:

Jak zaczyna się zdanie 'Potrzebuję...'? →

Χρειάζομαι...

Πού είναι το πλησιέστερο φαρμακείο;

Gdzie jest najbliższa apteka?

Wymowa przybliżona
dla Polaka:

*Pu ine to plisiestero
farmakio?*

Mapa zwrotu

Πού είναι → gdzie jest

το πλησιέστερο → najbliższe

φαρμακείο → apteka

Pamiętasz?

Πού είναι η πύλη...; —
Gdzie jest bramka...?

Πού είναι ο έλεγχος διαβατηρίων; —
Gdzie jest kontrola paszportowa?

Πού είναι το πλησιέστερο φαρμακείο; —
Gdzie jest najbliższa apteka?

Ten sam szkielet działa w wielu sytuacjach:
Πού είναι + miejsce?

Sytuacja:

Potrzebujesz leku, podstawowych
środków medycznych albo porady
farmaceuty.

Ty:

Συγγνώμη, πού είναι το πλησιέστερο φαρμακείο;
Przepraszam, gdzie jest najbliższa apteka?

Mieszkaniec:

Είναι πολύ κοντά.
Jest bardzo blisko.

Pomocny zwrot:

πολύ κοντά
→
bardzo blisko

SŁOWO KLUCZOWE:

φαρμακείο
= apteka

To słowo jest łatwiejsze do
zapamiętania, jeśli skojarzysz
je z polskim słowem 'farmacja'.

Έχασα το διαβατήριό μου.

Zgubiłem / Zgubiłam paszport.

Wymowa przybliżona
dla Polaka:

Echasa to diawatirio mu.

Μαπα zwrotu

έχασα → zgubiłem /
zgubiłam

το διαβατήριό μου
→ mój paszport

Sytuacja:

Nie możesz znaleźć paszportu
i musisz poinformować obsługę
hotelu, policję, pracownika
lotniska albo inną osobę.

Ty:

Έχασα το διαβατήριό μου.

Zgubiłem / zgubiłam paszport.

Pracownik:

Πού το είδατε τελευταία φορά;

Gdzie widział(a) pan/pani go ostatni raz?

Nie rozumiesz dalszego pytania?

Δεν καταλαβαίνω. → *Nie rozumiem.*
Then katalaweno.

SŁOWO RATUNKOWE

διαβατήριο
→
paszport

Wskazówka praktyczna:

W razie utraty dokumentu przygotuj również
jego kopię lub zdjęcie, jeśli je posiadasz.
Pokazanie danych może znacznie ułatwić
wyjaśnienie sytuacji.

TRYB MINIMALNY:

Pokaż paszport / kopię i powiedz:

Έχασα το
διαβατήριό μου.

Mini-zadanie:

Które słowo oznacza 'paszport' ?

διαβατήριο

Καλέστε την αστυνομία, παρακαλώ.

Proszę wezwać policję.

Wymowa przybliżona
dla Polaka:

*Kaleste tin astinomia,
parakalo.*

Mapa zwrotu

καλέστε → proszę wezwać /
zadzwoń po
την αστυνομία → policję
παρακαλώ → proszę

Sytuacja:

Użyj tej frazy, jeśli potrzebna
jest interwencja policji albo
znajdujesz się w sytuacji
wymagającej pomocy służb.

Ty:

Καλέστε την αστυνομία, παρακαλώ.
Proszę wezwać policję.

Druga
osoba:

Ναι, αμέσως.
Tak, natychmiast.

TRYB AWARYJNY:
Αστυνομία!
—
Policja!

112

—
europejski
numer alarmowy

Twoje 6 zwrotów bezpieczeństwa

1

Βοήθεια!
Pomocy!

2

Καλέστε ασθενοφόρο,
παρακαλώ.
Proszę wezwać karetkę.

3

Χρειάζομαι γιατρό.
Potrzebuję lekarza.

4

Πού είναι το πλησιέστερο
φαρμακείο;
Gdzie jest najbliższa apteka?

5

Έχασα το διαβατήριό μου.
Zgubiłem / zgubiłam paszport.

6

Καλέστε την αστυνομία,
παρακαλώ.
Proszę wezwać policję.

Na koniec — nie zapamiętuj wszystkiego. Zapamiętaj wzorce.

Πού είναι...;
Gdzie jest...?

Έχω...
Mam...

Θα ήθελα...
*Chciałbym /
Chciałabym...*

Μπορώ να...;
Czy mogę...?

Χρειάζομαι...
Potrzebuję...

36 zwrotów z tego podręcznika ma dać ci coś ważniejszego niż listę do wykucia. Ma dać ci punkty orientacyjne. W tekście greckim — aby szybciej rozpoznać sens. W Grecji — aby wiedzieć, co powiedzieć wtedy, gdy naprawdę tego potrzebujesz. Nie musisz znać całego języka, żeby zrobić pierwszy krok.

Rozpoznaj. Zrozum. Powiedz.

ΡΕΚΟΠΙΣ

Greka nie musi być obca.

Masz już 36 punktów orientacyjnych.

MORZE EGEJSKIE